

3 Cena numeru
centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:

Miesięcznik w Krakowie (z dostawą do domu) K 1.50
na prowincyi z przesyłką pocztową 1.60
Prenumerata za granicą: msk. 1.50, frk. 2.—, rb. 1.—

Pojedyncze egzemplarze nabywają można we wszystkich
kioskach i w wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA

na wiersz po 16 hal., za każdy następny rząd po 12 hal.
tłoczne ogłoszenia po 4 hal. od wiersza (minimum 50 hal.).
Nadawane za wiersz: półwiersz 50 hal. Spół na każde
stronie po K 6.—, półpół K 4.—, Załączniki K 30.— na tytuł.
Inseraty prowadzi w swym zarządzie p. M. HUPCZYK.

Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna 2
otwiera od godz. 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja:
Agencja Sokolowskiego, Pałac Hausmana 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ulica Wiślna 1.2
Telefon 840.

Ekspedycja „Nowin”: ulica Wiślna 2.

REDAKTOR NACZELNY

LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Telefon
Nr. 840) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Wiślna 2.
Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej.

Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

„Mieszczanie” i „urzędnicy”.

„Tygodnikowi mieszczafskiemu” kilka słów w odpowiedzi.

Pewne sfery rękodzielnictwa naszego miasta, odznaczając potrzebę ściślejszej łączności i skuteczniejszej obrony swych interesów klasowych, niż dotychczas, zorganizowały się w ostatnich czasach w osobnym „Klubie mieszczafskim” i zaczęły wydawać własne tygodniowe pismo dyskusyjne p. t. „Tygodnik mieszczafski”. Jeden i drugi czyn zaślęga na sympatyj jak każdy objaw żywotności krytycznej badawczej i chęci do pracy. „Klub mieszczafski”, sądząc po rezultatach dotychczasowych obrad i zebrań oraz po różnorodności tematów i kwestyi, poruszanych na dotychczasowych posiedzeniach, jest poważną organizacją, z którą się liczyć należy i która skuteczenie może wpłynąć na ukształtowanie stosunków miejskich. Także organ „Klubu”, wspomniany na wstępie „Tygodnika mieszczafskiego” sądząc po dotychczasowych 3 numerach, pojmuje swoje zadanie poważnie, robiąc za redakcją starą nie i niszcząc zabierać głos we wszystkich aktualnych kwestiach.

Inteligencja miejska z sympatyi powitała tak nową organizację jak i jej organ i to tem bardziej, że inteligencja ma wiele wspólnych interesów natury politycznej i ekonomicznej z narodem rękodzielnictwem, od którego nigdy nie stroniła. Nie należy bowiem zapominać, że „mieszczafstwo” nie składa się wyłącznie z rękodzielników i kamieniczników, ale także i wielu cichych mieszczafów stanowiących ludzi, należących do winnych zawodów, a więc lekarzy, inżynierów, adwokatów, oraz urzędników. Ta ostatnia kategoria naszego mieszczafstwa znana jest w mieście i kraju ze swego nspobienia patryotycznego — wszak wiadomo, że większość naszych stowarzyszeń oświatowych (T. S. L.) stoi oświadczeniem materialną i intelektualną o rękodzielników.

To też z pewnym przykrem zdziwieniem zauważyliśmy w ostatnim (3) numerze „Tygodnika”, zarówno w artykule wstępnym, jak i w artykule o reformie wyborczej do Rady miejskiej, ton dla urzędników niesprzyjający, a co więcej zgola nieprzejawiony. W artykule p. t. „Podarunek drożdżynian” żali się autor, że rząd protekcji urzędników, a spycha ciężary na rękodzielników. Autor zapomina widocznie, że wydatek na miserną podwyżkę pensyi urzędników ma być pokryty z takich podatków, na które rękodzielnicy ani centa nie zapłacą, natomiast wielu rękodzielników (szewcy, krawcy, rzemieślnicy, masarze, piekarze i t. p.) zarobi więcej od urzędnika, jeżeli będzie lepiej sytuowany. Tylko ludzie lepiej sytuowani mogą potrzebować (abracja, trze wili i t. p.) rękodzielnika, a biedniejsi zaś szukają tanich wyrobów fabrycznych.

W drugim artykule autor stara się wykazać, że urzędnicy — których nazywa „biurokracją” — jako nie placący dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, nie powinni mieć głosu w krytyce opodatkowanych.

CZARODZIEJ

Wielki roman dramatyczny

przez MICHAŁA ZEVACÓ.

155

(Ciąg dalszy.)

Flora bez jednego słowa, bez okrzyku podniosła się. Jej blade usta drżały.

— Kocha cię... pożałuj! Ale ciebie pożałuje, pośle mnie na szafot, lub obejście łaskami! Pragnie ci mieć za kochankę! Ciebie... moja córko... Będziesz nikczemnym narzędziem niechęci dla tego człowieka! Będziesz mieć zaszczepić zasnę na dni parę obok Diany. O córko! uciekajmy, jeśli nie chcesz tego małżeństwa, które obroniliby cię od łabdy.

Roncherolles płakał, łamał ręce.
Nastąpiła chwila wzruszenia milczenia, wielki prefekt akropolym wysiłkiem woli uspokoił ból, wściekłość i burzę, co huczała w jego duszy.

— A teraz wiesz wszystko — dodał złamanym głosem. — Nie mówmy już nigdy o tem. I gotuj się do wyjazdu Jutro uciekajmy!

Autor zagłupiał się, skoro przyszedł do przekonania, że „byłoby bardzo wątpliwem, czy lepiejby na tem wyszły nasze rękodzielnice i mieszczafskie interesy, gdybyśmy byli przy czepką biurokracji, niż w takim razie gdyby przy czteroprzmiotnikowym głosowaniu zalała nas powódź proletaryat”.

Wprawdzie autor śladnymi argumentami nie nasadza tego pozytywistycznego poglądu, natomiast identyfikuje pojęcie mieszczafstwa z pojęciem rękodzielnika. Ale panowie! Proszę kilkunast rękodzielników mieszczafów, jest także w Krakowie kilka tysięcy mieszczafów nie rękodzielników. Wszak na „mieszczafstwo” nie składają się tylko rzemieślnicy, masarze, szewcy, krawcy i t. p., lecz na zaszczepione to miano zasługują także inne sfery w mieście żyjące, z miastem jego tradycją związanym.

Wytwarzanie fermentu niezdrowego wśród mieszczafstwa w prawdziwym tego słowa znaczeniu, stwarzanie sztucznego rozdziału między sferami, które razem dla dobra miasta pracować powinny, nie leży chyba w intencji sympatycznej nowej organizacji rękodzielniczej i jej tygodniowym organem.

W Galicji i w monarchii.

Sejmowa reforma wyborcza. — „Żydowska partya socjalistyczna w Galicji”. Zagrożona ustawa o dwuletniej służbie wojskowej — Sytuacja na Węgrzech.

Sprawa sejmowej reformy wyborczej.

Lwowska „Gazeta Wieczorna” pisze: „Jeżeli stronnictwo polskie nie doprowadzi do nowego kompromisu i nie przeprowadzi skutecznie rakowań z Rosnami, to czeka nas niewątpliwie przedłożenie rządowego projektu reformy wyborczej, a gdyby i to nie miało szansy przejścia, rozwiązanie Sejmu przed końcem kadencji i kampania wyborcza wedle starej ordynacji”.

„Żydowska partya socjalno-demokratyczna”.

Jak już swego czasu donieśliśmy, żydowscy socjaliści w Galicji zjednoczyli się i utworzyli osobną partję. Onegdaj odbył się we Lwowie zjazd tej nowej partji pod przew. dra Brosa z Krakowa. — Żydowska ta partya mianem została jako „równościowa” obok P. P. S. (polakiej partji soc.) i U. P. S. („ukraińskiej”).

Zjazd między innymi powitał z satysfakcją P. P. S. przez P. Daszyńskiego.

Zjazd uchwalił ostre rezolucje przeciw burzaczom partjom żydowskim syonistom i asymilatorom, a wzywając na polski i ruski proletaryat, jako na jedyne naturalnych sojuszników żydowskiej klasy robotniczej.

Siedziąca egzekutywa ustanowiono Lwów.

Zagrożona ustawa wojskowa.

Zaniepokojenie wywołało doniesienie z Wiednia, jakoby nowy minister wojny, oraz sztab ge-

Ale Flora cofnęła się parę kroków, spuściła głowę i wyszeptala:
— Niel Mój ojciec...

Roncherolles zdził. Wydał westchnienie, jakie wydziera się z piersi rannego, kiedy ostrze stało chirurgu przenika jego ciało. Odpowiedź córki uderzyła go w samo serce. Przejęło go straszliwe przeczucie, że wszystko to, co dotąd mówił do siebie, nie znaczy nic, a od tego, co sobie teraz powie, zależy wszystko.

Podszedł do córki, nchwycił jej ręce i głosem śmionym wściekłości mówił:

— Powiedziałas: nie. Więc nie chcesz uciekać?!

Chwycając się z trwogi, przerażenia wspaniałolnością, wykręcała:

— Nie chce opuścić Paryża...

— Czemu?

— Nie wiem.

Słowo dziwne. Słowo zachwycające! Słowo jasne, czystej prawdy! Nie wiedziała istotnie, dla czego nie chce opuścić Paryża. Wiedziała jedynie, że jeśli opuści Paryż — umrze.

Napad na wędrowną. (Patrz artykuł).

neralny i następca tronu skłonili byli do cofnięcia ustawy wojskowej (niby ze względu na krytykę, z jaką się spotkała i ze względu na trudności na Węgrzech), a zamierzali wnieść inną ustawę, zachowującą tryzylitną służbę, ale pozwalającą odpowiadającemu żołnierzowi po dwóch latach. W ten sposób sztab generalny chce bitność armii jeszcze zwiększyć i zapewnić wojsku dostateczną ilość podoficerów. Ale kontyngent rekrutów, wydatki i ciężary wojskowe musiałyby być jeszcze większe niż projektowane w poprzedniej ustawie!

Sytuacja na Węgrzech.

Jak wiadomo, Sejm węgierski (z powodu kampanii o ustawę wojkową i reformę wyborczą) sparaliżowany jest oddawaną abstrakcją opozycji. Twierdzą, że hr. Khuen-Hedervary nastąpi i że

zarazem ustawa wojskowa będzie cofnięta. Ale hr. Khuen był w Wiedniu na audyencji u cesarza — i okazało się, że stanowisko jego jest silne.

W Sejmie przyjdzie zapewne do kompromisu między partją rządową a opozycją, jakkolwiek stronnictwo Justha obejmuje jeszcze przy funkcjach między reformą wojskową a reformą wyborczą. — Gdyby jednak kompromis się rozbił, rząd chwyciłby się naglących środków, albo rozwiązania lub, albo narzucenia reglamentów.

Ślub przyszłego następcy tronu.

Z Wiednia donoszą:

Majordomus papięza mgr. Bialetti przybył tu wczoraj z Rzymu, by w zastępstwie papięza

go?.. O! można zwaryować ze wstydu... kochać Królewiczkę Rębnas!

Flora z okrzykiem upadła na kolana, drżąc odlepiając jasność przejęcia jej duszy i wywołała umiarkowanie na usta, dźwiękiem, jakim cieszę się aniołowie miłości. — Tymczasem Roncherolles grzmiał dalej:

— Debrz! Ponostaj! Stąd do walki z królem! Zabij go, jeżeli będzie trzeba! Ale hańba nie splami mi czoła! Co zaś do wściekłości, to gdybyś umierała z bólu, gdybyś i ja miał umrzeć z rozpaczy, że cię zabiliem, dostanę go w moc swoją, słysząc... jestem na tropie... A kiedy go pochwyć, pójdziesz na szmienie! I ujrzyj, Floro, swego kochanego, trzesnącego się na sznurze szmieniecznym. Złoty mu go na szyję twój ojciec!

Beszprzeczność, płacz na ustach, Roncherolles, niekiedy W przedpokoju, z gestem zalewania, odrzucił od siebie sztylet, bojąc się podać pokusę powrotu i zamordowania córki.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

NOWO OTWARTY
SKŁAD

LEWOLEM i CERATY

Laboratorium lekarsko dentystyczne - ul. Floryańska 23, II. p.
Uniw. Med. Dr. Sabiny Weinberg — Dział techniczny: Wilhelm Fruchtmann.

artykułów nieprzemakalnych,
płaszczki gumowych oraz pe-
rynek dla P. P. Oficerów w wiel-
kim wyborze hurtownie i cze-
ściowo poleca tirma

H. MUND
Kraków, Sławkowska 30
w domu kawalerii Japońskiej, w sklepie zegarmistrzowskim.

Wykonuje wszelkie zabiegi w zakresie le-
karsko dentystycznym wchodzące
Ceny przystępne. Ugi w spłatach.

Godziny ord. 9-11 i 3-6.

Dla ubogich usuwanie zębów od 8 do 9 rano bezpłatnie.

198 **czysti** **uszkodzeń** 50 zł, 75 zł, 150 zł.

„SZATNIA“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Kraków, Sławkowska 14

poleca obficie zaopatrzone skład ubrań mę-
skich jak również przyjmuje wszelkie zamó-
wienia w zakres krawiectwa wchodzące ::
Ceny najniższe!! 828 Materiał doborowy!!

Dr. S. FRIEDIKER i A. GOLDMAN
otworzyli Zakład dentystyczny przy ul. Grodzkiej L. 3

